

Yleisiä tehtäviä

Kirjasta mainos

Tee kirjasta mainos.

Voit piirtää mainoksen paperille.

Mainos voi olla myös video.

Videon voi tehdä esimerkiksi TikTokin avulla, ja voit lisätä siihen ääntä.

Mainoksen tavoite on houkutella ihmisiä lukemaan kirja.

Mainoksen on hyvä antaa tietoa näistä asioista:

1. Mitä genreä kirja edustaa?
2. Mitä aiheita kirjassa on?
3. Onko kirjalla jokin sanoma?
4. Kenelle kirja sopii?
5. Miksi tämä kirja on lukemisen arvoinen?

Tehtäviä

- Tee ystäväkirjan sivu päähenkilöstä. Etsi valmis ystäväkirjan sivu netistä tai keksi kysymykset itse.

- Arvostele kirja. Anna sille 1–5 tähteä. Perustele arviosi. Kerro, mitä mieltä olit kirjasta ja miksi.

Voit katsoa apua sivulta:

<https://lukemo.fi/lukuintoa/mita-juuri-luin/>

- Piirrä jokin näistä:
 - uusi kansikuva kirjalle
 - kuva kirjan jostakin tapahtumasta
 - sarjakuva kirjan tarinasta
- Etsi tietoa kirjailijasta ja muista hänen kirjoistaan.

Tunteet

Monissa kirjoissa kuvataan tunteita, esimerkiksi ihastumista.

Erilaisia tunteita voi käsitellä lukemalla tai kirjoittamalla.

Tee lista eri tunteista.

Mitkä tunteet ovat positiivisia eli tuntuvat hyviltä?

Mitkä tunteet ovat negatiivisia eli tuntuvat pahalta?

Seuraavaksi jokainen valitsee listasta yhden tunteen.

Kirjoita,
miltä tämä tunne tuntuu kehossa.
Missä tunne tuntuu?
Miltä se tuntuu?

Esimerkki:

Ilo on kuin kuplia korvien takana...

Kirjoita jostakin toisesta tunteesta.
Kuvittele, että tunne on elävä olento.
Miltä se näyttää, tuntuu, tuoksuu, kuulostaa ja maistuu?

Esimerkki: Suru on musta möykky, joka ryömii eteenpäin...

Kuuma tuoli: kirjan henkilöt

Valitkaa joku ryhmästänne yhdeksi kirjan henkilöksi.
Hän istuu tuoliin muiden eteen,
ja muut esittävät kysymyksiä hänen elämästään.

Lukukokemus

1. Anna kirjalle 1–5 tähteä. Perustelee.
2. Kuvaile kirjaa kolmella sanalla.
3. Kenelle suosittelet kirjaa? Perustelee.

Novellitehtäviä

Pohdi novellia

Valitse yksi novellikokoelmasta yksi novelli,
jota tutkit tarkemmin.

Millaisia tyypillisiä novellipiirteitä
tällä tekstillä on?

Kuka on novellin päähenkilö?
Ketkä ovat sivuhenkilöitä?

Mitä henkilöistä kerrotaan?
Onko asioita, joita heistä ei kerrota?

Muuttuvatko henkilöt tarinan edetessä? Miten?

Millaisessa aikajärjestyksessä tapahtumat ovat?

Millaisia kohtauksia novellissa on?

Tapahtuuko novellissa jotain yllättävää?

Mikä on novellin aihe ja teema?

Novellianalyysi

Valitse yksi novelli,
jota tarkastelet paremmin.
Kirjoita novellista pieni teksti,
jossa on johdanto, muutama teksti kappale
ja lopetuskappale.
Keksi oma otsikko.

Voit kirjoittaa analyysin näiden ohjeiden avulla:

1. Kerro johdannossa novellin perustiedot: kirjoittaja, novellin nimi, tekstilaji ja ilmestymisvuosi.
Kirjoita ensimmäiseen kappaleeseen yleistä tulkintaa novellista.
Voit aloittaa myös lukukokemuksella tai kertoa novellin kirjoittajasta.
2. Esittele novellia:

Kerro novellin tapahtumista omin sanoin.
Voit käyttää näitä kysymyksiä apuna:

Mitä tapahtuu, milloin ja miksi?
Millaisia novellin henkilöt ovat?
Miten he tuntevat toisensa?
Kuka on päähenkilö, ketkä ovat sivuhenkilöitä?
Miten henkilöt muuttuvat novellin aikana, jos he muuttuvat?
Mikä on novellin tapahtumapaikka ja -aika?

Kuka on novellin kertoja?
Onko novellissa ennakoita tai takaumia?
Millaisia yksityiskohtia huomaat?
3. Novellin tarina:

Mikä on omasta mielestäsi tärkeintä tässä novellissa?

Mikä on novellin tärkein kohta?

Millainen novellin maailma on?

Samastutko johonkin hahmoon tai asiaan, vai tuntuuko novellin maailma vieraalta?

Onko novellilla jokin sanoma, mitä sillä halutaan kertoa?

Yrittääkö novelli puolustaa jotain asiaa tai arvoa?

4. Lukukokemus:
Jos haluat, voit kertoa omasta lukukokemuksestasi.

Mitä novelli antaa lukijalle?

Mitkä asiat vaikuttivat lukukokemukseesi?

Miten novelli puhutteli sinua?
Mistä pidit, mistä et pitänyt?
5. Lopetus:
Tiivistä novellin sanoma lopetuskappaleessa.
6. Otsikko:
Keksi oma otsikko, jossa on jo jotain tulkintaa novellista.
Pelkkä novellin nimi ei riitä otsikoksi.

Genrenovellin arvostelu

Valitse novelli ja kirjoita siitä arvostelu.
Voit hyödyntää opettajan ja oppikirjan ohjeita tai tätä arvostelumallia:

Arvostelun 1. kappale:
Kerro novellin nimi,
novellin kirjoittaja,

novellikokoelman nimi ja julkaisuaika sekä novellin genre.

Kerro myös lyhyesti, mitä mieltä olet novellista.

Arvostelun 2. kappale:

Arvostelee novellin juonta.

Mikä teki juonesta esimerkiksi jännittävän, yllättävän tai koskettavan?

Mitä hyvää juonessa on?

Onko juonessa jotain huonoa?

Arvostelun 3. kappale:

Arvostelee novellin henkilöitä.

Mitä mieltä olet henkilöistä?

Ovatko he esimerkiksi uskottavia tai kiinnostavia?

Mitä hyvää henkilöissä on?

Onko heissä jotain huonoa?

Arvostelun 4. kappale:

Arvostelee novellin genreä ja sen piirteitä.

Mitä genreä novelli edustaa ja miksi?

Miten hyvin se edustaa genreään, eli onko se tavallinen tämän genren teksti?

Perustele.

5. kappale:

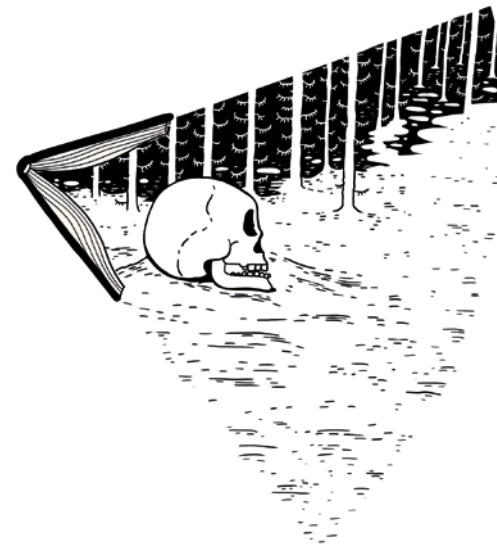
Tiivistä näkemyksesi novellista.

Kerro, millaiselle lukijalle suosittelet tätä novellia.

Muista perustella näkemyksesi!

Lukuteatteria

1. Valitkaa yksi kirjan novelleista.
2. Lukekaa novelli yhdessä
3. Sopikaa, miten jaatte tekstin osiin.
4. Sopikaa, miten luette tekstin eri osat:
 - vuorotellen
 - kuorolukuna, eli kaikki lukevat yhteen ääneen
5. Harjoitelkaa eläytyvää lukemista, eli lukekaa tekstiä tunnelmaan sopivalla tavalla.
6. Lisätkää äänitehosteita haluamiinne kohtiin.
7. Esittäkää teksti lukemalla se ääneen muille.

Tietokirjatehtäviä

Oma tietokirja

Tee oma pieni tietokirja.
Valitse aihe, josta tiedät paljon.
Aihe voi liittyä esimerkiksi harrastukseesi,
omaan elämääsi tai lempiaineeseesi koulussa.

Voit tehdä tehtävän paperille.
Taita esimerkiksi A3-paperi keskeltä,
niin kirjassa on kansi, 2 sisäsivua
ja takakansi.
Oman kirjan tekemiseen on
myös sovelluksia.
Esimerkiksi Book Creator
toimii monilla tablettilaitteilla.
Jos teet kirjan sovelluksella,
voit liittää siihen kuvia, videota, ääntä
tai musiikkia.

Kansi:
Piirrä kirjalle houkutteleva kansi,
jossa näkyy kirjan aihe.
Kirjoita kanteen kirjan nimi ja oma nimesi.

Sisäsivu 1:
Kirjoita perustietoa aiheestasi.
Etsi tietoa eri lähteistä.
Merkitse lähteet sivun alareunaan.
Saat ohjeet opettajalta tai oppikirjasta.

Sisäsivu 2:
Kirjoita toinen tietosivu aiheestasi.
Tässä saa olla luova!
Muista merkitä lähteet sivun alareunaan.

Takakansi:
Kirjoita lyhyt teksti,
jossa kerrot kirjasi sisällöstä.
Yritä houkutella lukijaa tutustumaan kirjaan.
Voit ottaa mallia eri kirjojen takakansista.
Voit kirjoittaa takakanteen
vaikkapa keksityn arvostelun.

Sarjakuvatehtäviä

Sarjakuva-analyysi

Sarjakuvassa yhdistyy kuvat ja teksti. Sarjakuvan analysoiminen on erilaista kuin esimerkiksi novellin analysoiminen.

Tutki valitsemaasi kirjan aukeamaa. Harjoittele analysoimaan sarjakuvaa näiden kysymysten ja käsitteiden avulla:

Tiivistä tapahtumat:

Mitä katkelmassa tapahtuu?

Ketkä hahmot ovat mukana katkelmassa?

1. Ruudut eli yksittäiset kuvat:

Mitä ruuduissa näytetään?

Kenen näkökulmasta tapahtumaa kuvataan?

Näkökulma voi olla tarinan henkilön tai ulkopuolisen katsojan näkökulma.

Onko ruutu yleiskuva vai lähikuva?

Yleiskuva näyttää tilanteen

ja lähikuva esimerkiksi jonkun hahmon ilmeen.

Millainen on kuvien välinen suhde, eli miten tilanne etenee kuvien avulla?

Millaisen tapahtumasarjan kuvat muodostavat?

Kuvissa voi lukea erilaisia ääniefektejä.

Esimerkiksi "hörp" tarkoittaa juomista ja "PIRRRRR", että ovikello soi.

Millaisia ääniefektejä aukeamalla on?

Mitä ne kertovat aukeaman tilanteesta?

2. Tekstit:

Sarjakuvassa vuorosanat eli henkilöiden puhe on **puhekuplassa**.

Puhekuplan muoto

ja tekstin koko puhekuplan sisällä kertovat, miten henkilö puhuu tai esimerkiksi huutaa.

Millaisia puhekuplia ja vuorosanoja ruuduissa on?

Mitä niillä kerrotaan?

Millainen yhteys kuvilla ja teksteillä on?

Tekstiä voi olla myös puhekuplien ulkopuolella, esimerkiksi ilmoitustaululla tai puhelimen näytöllä.

3. Henkilöhahmot:

Miltä henkilöt näyttävät?

Millaiset ilmeet heillä on?

Mitä henkilöt sanovat?

Miten he toimivat? Miksi?

Millaiset henkilöiden väliset suhteet ovat kuvien ja vuorosanojen perusteella?